

PARDUBICKÝ KRAJ

Humor považuju za klíčovou věc, jak přežít, říká herec a režisér Miroslav Hanuš

Asi žádný režisér neměl v poslední době cestu k premiéře své inscenace na prknech Východočeského divadla Pardubice tak složitou jako MIROSLAV HANUŠ. Nejprve do příprav zasáhl covid a poté válka na Ukrajině. Zkoušení ale dospělo do finále a v sobotu budou mít diváci poprvé možnost vidět adaptaci známé knihy Lea Rostena Pan Kaplan má třídu rád.

Rozhovor
LUKÁŠ DUBSKÝHO

REŽISÉR MIROSLAV HANUŠ na první čtené zkoušce inscenace Pan Kaplan má třídu rád. Foto: Jiff Sejkora

Lidé vás tady z divadla znají třeba jako moderátora Gala-večera smíchů. Jak došlo k vašemu režijnímu angažmá v Pardubicích?
Režii se zabývám už od prvního angažmá v kladenském divadle. Režuruju 35 let, dělám to pro radost paralelně s herectvím. Ve Východočeském divadle mám řadu spolužáků a přátel, vhodný termín jsme se snažili najít asi deset let. Potom jsme se konečně dohodli, že nazkouším hru U Hitlerů v kuchyni, jenže přišel covid. Pak ještě došlo ke změně titulu, ale teď už je velká naděje, že k premiéře dojde. (Rozhovor vznikl deset dní před premiérou, pozn. red.)

debni přípravě. Měli jsme za sebou i technickou předávací zkoušku, takže byla vyrobená zhruba polovina dekorací.
Druhý pokus o uvedení hry měl přijít letos v prosinci, ale opět to nevyšlo. Proč došlo ke změně titulu?
Volal mi ředitel divadla Petr Dohnal s tím, že se poradili a došli k závěru, že ta komedie je příliš černá a doba je také černá a dohromady by to bylo pekelně černé. Věřím, že místní divadelníci znají své diváky, takže jsem rozhodnutí akceptoval. Humor považuju za klíčovou věc, jak přežít. Pokud by humor ale nebyl obecnstvím přijat, ztratilo by to smysl.

Jak obtížné bylo titul narychlo měnit?
Bylo už blízko k začátku zkoušení, takže jsem řekl, že se nestihnou připravit na úplně novou hru a musím sáhnout po něčem, co už jsem dělal. Nabídl jsem, že bychom mohli udělat Pan Kaplan má třídu rád. V Divadle ABC to byla velmi úspěšná věc, kniha je rov-

něž velice oblíbená. Navíc se to také zabývá tématem války, uprchlictví a lidské solidarity. Samotná kniha je humoristická, ale při její četbě mi bylo vždycky teskně, tak jsem se snažil zjistit, proč to tak je. Jsem hodně vázaný na rodný jazyk, rád s ním žongluji, ale jsem neschopný se pořádně naučit cizí jazyk. A proto jsem soucítit s lidmi, které válka vyhnala do Ameriky a jimž se nedaří zvládnout angličtinu. Z toho mi vyšel válečný rámec celé inscenace. Téma jsme zachovali, ale humor téhle hry je laskavější a optimističtější než u původního titulu.

Bylo těžké dramatisovat knihu, která je volným sledem humorových historek z jazykové školy pro uprchlíky?
To byla zásadní obtíž. Třeba režisérka Lida Engelová řekla, že tuto knihu miluje a vždycky ji chtěla režirovat, ale nikdy s kolegy nepřišli na klíč, jak to udělat. Kniha je v podstatě série původních novinových fejetonů, nemá to žádné předpoklady k tomu, aby to bylo

zdramatizováno. Nejsou tam dialogy ani vztahy mezi postavami. Vyšel jsem z pocitu smutku lidí, které vyhnala válka, ale kteří jsou stateční a žijí dál. Bylo proto potřeba vytvořit dramatický tvar, na němž pak drží historky, které známe z knihy. Je to podobně složité, jako když někdo tuto knihu překládá, protože problémy anglického jazyka jsou úplně jiné než v češtině.

Vaše inscenace této hry v Městských divadlech pražských byla velmi úspěšná, hrála se jedenáct let. V čem bude pardubická verze jiná?
Je to typ textu, který je připraven na realizaci, není tam žádné široké pole pro výklad. Jak jsem knihu sám převáděl do podoby divadelní hry, tak je moje představa spojená s touto dramatisací. Inscenace tak nevypadá výrazně jinak. Odlišné je to v hereckém pojetí. Snažím se, abych hercům nevnucoval nápady jejich pražských kolegů. Zadání charakterů je jasné, ale je velmi zajímavé pozorovat, jak si s tím

poradil třeba představitel hlavní role Martin Mejzlík. Jeho zpracování Hymana Kaplana se vůbec nepodobá tomu, jak to v ABC hrál Oldřich Vizner.

Když se podívám na výčet vašich režii, v řadě inscenací hraje stěžejní roli hudba. Je hudební komedie váš oblíbený žánr?

Rád používám v inscenacích hodně hudby, ale určitě se nechci hlásit k muzikálu. I ve svých činoherních inscenacích jako Ondina či Romance pro křídlovku jsem měl velký podíl hudby. Vždy se snažím, aby hudba byla na jevišti provozovaná živě. O Kaplanovi bych asi řekl, že je to hudební komedie. Spíš tragikomedie, což je ostatně můj nejoblíbenější žánr. Vzhledem k tomu, že jsem v jednu dobu dělal hodně komediálních věcí s písničkami, tak jsem se etabloval jako režisér tohoto typu divadla. Těmhle věcem se mnoho lidí nevěnuje. Jsem proto neustále žádán o tento typ her, i když jsem chtěl mířit jinam. Bylo mi řečeno, že vysoké umělecké ambice má každý, na to si můžeme najít dvacet režisérů, zatímco tohle umíte tak asi tři.

Jaké písně jste vybral pro pardubickou inscenaci?

Frekventanti jazykové školy jsou různých národností a přinášejí tam svou kulturu a tedy i muziku. Použili jsme hodně lidové hudby v různých jazycích, jako jsou portugalština, němčina, francouzština, aby to zvonělo autenticitou těch národností. Jsou tam i nějaké dobové sláagy nebo gospels.

V listopadu skončila třetí řada oblíbeného detektivního seriálu Případy 1. oddělení, kde

hrajete postavu majora Korejse. Je vám líto, že podle prohlášení tvůrců už seriál dál pokračovat nebude?

On podle prohlášení tvůrců už dvakrát neměl pokračovat. Dokud žijeme, nemůžeme říct, že už nebudou žádné další díly. Ale je riskantní pokračovat v tak mimofádně podařených věcech, protože je značná pravděpodobnost, že pokračování bude trapné. Nároky jsou vysoké, všichni chtějí to samé, ale líp. Líto mi to není, někdy to skončit muselo. Navrhl jsem tvůrcům, že by mohli udělat seriál o bratrovi Korejse, který dělá na hospodářské kriminálce a je úplně stejný, jen blondatý. Ale potom jsem se trochu lekl, aby se toho nechytili, protože pak bych se musel odbarvit a měl bych hrozný problémy, kvůli dalším rolím nemůžu být blondák. (smích)

Co vás čeká v příštím roce?

Kontinuálně hraju v Ulici, kterou si dělám tak trochu pro radost, točím jen pár dní v měsíci. Mám před sebou asi tři nebo čtyři filmy, ale ty už mám před sebou několik let, protože jejich natáčení bylo odloženo. Čeká mě i režirování v divadle. Na Kladně jsem si vyžádal, že chci dělat politickou hru a vytvářím dramati-zaci francouzského komiksu s názvem Ztratil jsem Stalina. Navíc jsem před rokem začal učit na DAMU. Ne, že bych si myslel, že o herectví něco zvláštního vím, ale asi toho znám o něco víc než ti, co jsou na začátku. Pak už ale nechci nic nového brát, protože mám práci na tři roky dopředu a trochu mě deprimuje, kdy budu mít vlastně volno. Ale na živobytí bude a radost z divadla taky bude.

Mám práci na tři roky dopředu a trochu mě deprimuje, kdy budu mít vlastně volno. Ale na živobytí bude a radost z divadla taky bude.